

Δραστηριότητες

Χωρίζουμε σε τρεις ενότητες το θέμα. Κάθε ενότητα αντιστοιχεί και σε ένα μήνα.

ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ

Πληροφορίες για τις γιορτές του Δεκέμβρη.

Ήθη και έθιμα.

Ζωγραφιές με λεζάντες.

Φωτογραφίες (χιονισμένα τοπία-εορταστικές εκδηλώσεις).

Φανταστικές ιστορίες.

Συνεντεύξεις.

Ποιήματα - Σταυρόλεξα - Παροιμίες.

Παραμύθια Φλωρινιώτικα για το χειμώνα.

Σκέφτομαι και γράφω - Μαθηματικά - Εικαστικά.

Θεατρική παράσταση για τα Χριστούγεννα.

ΓΕΝΑΡΗΣ

«Χειμωνιάτικος καιρός» επίσκεψη στο internet 2 φορές για άντληση πληροφοριών.

Δελτίο καιρού - κολάζ με δελτία καιρού.

Παιχνίδι με τα χιόνια.

Έθιμα Πρωτοχρονιάς - Θεοφανίων / Εικόνες - Φωτογραφίες

Εορτολόγιο Ιανουαρίου.

Γιορτή τριών Ιεραρχών (Εκκλησιασμός).

Εικαστικά - Μαθηματικά

Θεατρικό για το χειμώνα.

ΦΛΕΒΑΡΗΣ

Η γιορτή του μάρτυρος Τρύφωνα.

Παροιμίες.

Επίσκεψη στο Μετεωρολογικό σταθμό της πόλης.

Σκέφτομαι και γράφω-Εορτολόγιο-Εικαστικά - Μαθηματικά-Αποκριάτικες προετοιμασίες.

Αξιολόγηση:

Πιστεύουμε ότι το πρόγραμμα εφαρμόστηκε με επιτυχία. Οι μαθητές έδειξαν ενθουσιασμό, ενεργητικότητα, ευχαρίστηση και προθυμία για όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος.

ΟΜΑΔΕΣ ΕΥΕΛΙΚΤΗΣ ΖΩΝΗΣ**ΤΑΞΗ Β2**

1^Η ΜΑΡΙΑ ΡΑΣΚΟΥ - ΣΟΦΙΑ ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΟΥΔΟΥΜΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΣΟΜΠΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

2^Η ΘΕΟΔΟΤΑ ΣΤΡΕΜΠΕΝΗ - ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ - ΑΝΤΖΕΛΑ
ΚΟΚΑΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΙΧΑΕΛΑ ΚΟΚΑΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΙΟΥ

3^Η ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΕΣΙΔΟΥ - ΗΛΙΑΝΑ ΠΑΛΙΚΡΟΥΣΗ - ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΩΤΑΣ
ΒΑΪΟΣ ΑΛΗ

4^Η ΛΟΥΙΖΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ - ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΡΑΠΟΥ - ΧΡΗΣΤΟΣ
ΠΗΛΕΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

5^Η ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΜΠΑΤΙΑΝ - ΠΕΤΡΟΣ ΡΑΣΚΑΤΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΟΥΔΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΚΥΡΚΟΣ

6^Η ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΙΑΖΗΜ - ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΕΡΣΙΝ - ΚΡΙΣΤΟ ΧΑΒΝΤΙ - ΒΑΣΗΛΙ
ΤΟΥΤΟΥΜΤΣΕ

ΤΑΞΗ Β1

1^Η ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ - ΒΑΣΣΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ -
ΔΟΥΓΙΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ - ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

2^Η ΧΡΑΒΙΤΣΙΔΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ - ΡΑΠΟΣ ΣΤΕΛΙΟΣ - ΣΠΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΒΕΡΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

3^Η ΖΙΩΓΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ ΘΩΜΑΣ - ΠΑΛΛΗ ΣΟΦΙΑ -
ΠΑΛΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

4^Η ΠΙΕΡΙΑ ΕΙΡΗΝΗ - ΚΑΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ ΠΟΛΥΞΕΝΗ -
ΒΑΣΙΛΗΣ

5^Η ΒΕΙΚΟΥ ΚΩΝ/ΝΑ - ΠΕΟΒΙΤΗ ΜΑΡΙΑ - ΚΑΤΣΟΥΤΑΣ ΠΑΥΛΟΣ -
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΒΕΡΟΥ ΚΩΝ/ΝΑ

6^Η ΒΑΣΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ - ΣΒΑΡΝΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ - ΡΑΠΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ
- ΒΕΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Τρίτη 25 Φεβρουαρίου 2003

Οι ομάδες επιλέγηκαν κατόπιν συζητήσεως με τους μαθητές.

ΘΕΜΑ: «Τα νερά του τόπου μας - Το ποτάμι»
3/ΘΕΣΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΚΛΗΘΡΟΥ
Σχολικός Σύμβουλος: Κολίτσης Στέφανος
Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Τζώτζη Βασιλική
Τάξεις Γ-Δ

Σχέδιο εργασίας

Θεματικές ενότητες:

«Το ποτάμι του χωριού μου», «Το νερό που πίνουμε», «Τα νερά της περιοχής μας»

Κριτήριο επιλογής του θέματος:

Κίνητρο για την επιλογή του θέματος ήταν το ενδιαφέρον των παιδιών να γνωρίσουν καλύτερα το υγρό στοιχείο που λέγεται νερό. Το νερό είναι πηγή ζωής, ομορφιάς και ευφορίας. Αφορμή στάθηκε το ποτάμι που διασχίζει το χωριό μας.

Σκοπός:

Η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα που σχετίζονται με τους υγρότοπους, αλλά και η εμπειρία που θέλαμε ν' αποκτήσουν από την επαφή τους με τη φύση. Και τέλος η προστασία του νερού από τη μόλυνση.

Στόχοι:

Επιδιώκουμε οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν καλύτερα το ποτάμι του χωριού και την επίδρασή του στη ζωή των κατοίκων.
- Να αναπτύξουν αντίληψη της ομαδικής εργασίας.
- Να ευαισθητοποιηθούν ως προς τα περιβαλλοντικά προβλήματα.
- Να προβληματιστούν σχετικά με τη μόλυνση που προκαλείται στο νερό.
- Να πάρουν πρωτοβουλίες και να έρθουν σ' επαφή με Δημόσιους φορείς π.χ. (πρόεδρος του χωριού, δήμαρχος κ.λ.π.).
- Να αναπτύξουν, μέσα από το σχολείο, διάφορες εξωσχολικές δραστηριότητες, (π.χ. καθαρισμός του ποταμού από τα σκουπίδια), και να ευαισθητοποιήσουν τους κατοίκους του χωριού.
- Να καταθέσουν σημαντικές προτάσεις για τη βελτίωση του πόσιμου, υπόγειου και επίγειου νερού και γενικότερα για την ποιότητα της ζωής τους.

Χρόνος (Διάρκεια εργασίας):

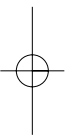
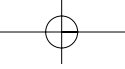
8-10 Δίωρα.

Μέθοδος:

Μαθητοκεντρική - Ομαδοκεντρική - Βιωματική - Επικοινωνιακή.

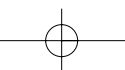
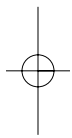
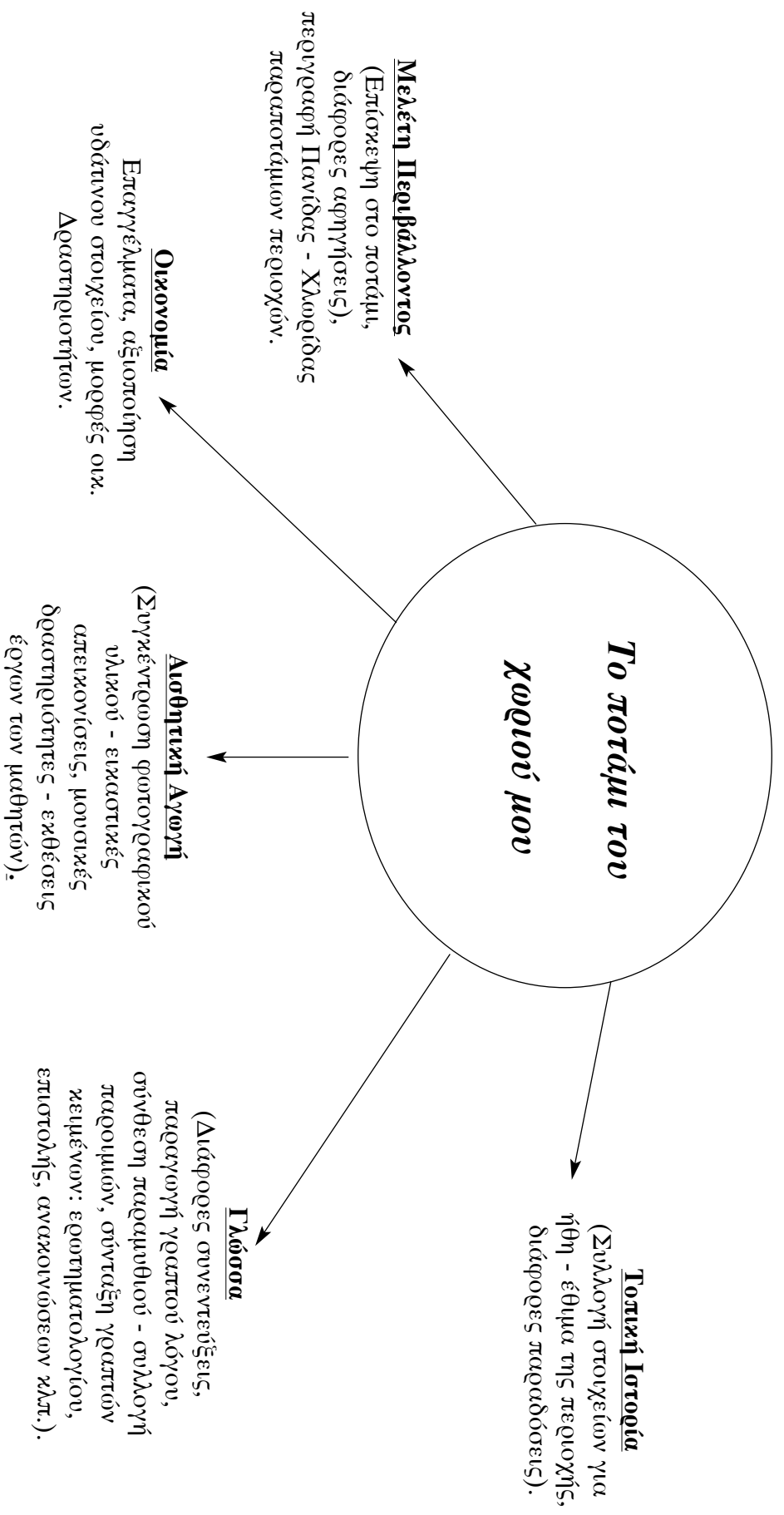
Διδακτικές ενέργειες και μαθηματικές δραστηριότητες:

- Προγραμματισμός της δουλειάς και χωρισμός των μαθητών σε ομάδες εργασίας.
- Επίσκεψη των μαθητών στο ποτάμι, παρατήρηση και καταγραφή όλων των μορφών ζωής που ζουν μέσα στο νερό ή κοντά σ' αυτό.
- Συλλογή - συγκέντρωση υλικού.
- Σύνταξη ερωτηματολογίου.
- Πραγματοποίηση πειραμάτων και γνωριμία των παιδιών με τις τρεις φυσικές καταστάσεις του νερού.
- Επίσκεψη στο υδραγωγείο του χωριού και ενημέρωση των παιδιών για τις φάσεις καθαρισμού του πόσιμου νερού, μέχρι να φτάσει στο σπίτι μας.
- Σύνταξη τύπου επιστολής προς την τοπική αυτοδιοίκηση με τα αιτήματα και τις προτάσεις των μαθητών.
- Συμμετοχή (μαθητών) στην «επιχείρηση»: Φροντίζω το χωριό μου-Καθαρίζω το ποτάμι από τα σκουπίδια.
- Καταγραφή στοιχείων για τα υπάρχοντα υπόγεια και επιφανειακά νερά.
- Παρουσίαση των στοιχείων αυτών.
- Συζήτηση στην ομάδα για την αξιοποίηση των νερών της περιοχής.
- Δημοσίευση άρθρων στην εφημερίδα του σχολείου.
- Βιβλία, φωτογραφική μηχανή, κασετόφωνο; ερωτηματολόγια, εικονιστικό υλικό, κ.λ.π.

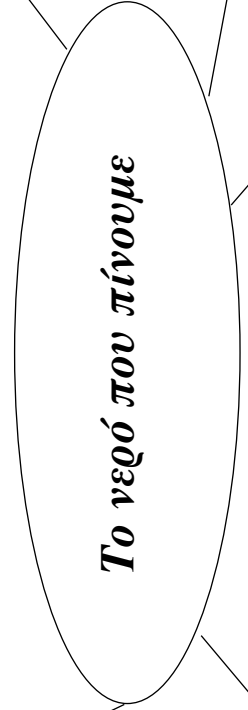
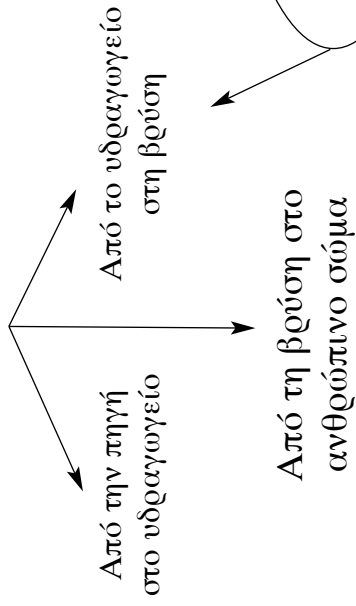
ΕΞΑΚΤΙΝΩΣΗ

1^η Θεματική Ενότητα
«Το ποτάμι του χωριού μου»
(Διαθεματική προσέγγιση)

2^η Θεματική Ενότητα
«Το νερό που πίνουμε»
(Διαθεματική προσέγγιση)

Μελέτη Περιβάλλοντος:
Οι δρόμοι του νερού:

Μαθηματικά:
Μετρήσεις αποστάσεων - απεικονίσεις σχεδίων - διάφορες ποσοτώσεις - ραβδογράμματα - γραφικές παραστάσεις.

Αισθητική Αγωγή:
Το νερό στην τέχνη - εικαστικές δημιουργίες - μουσικές συνθέσεις - εκθέσεις φωτογραφικού υλικού, έργων των μαθητών κ.ά.

Λαϊκή παράδοση:
Το νερό στην παράδοση - το νερό στη μυθολογία - το νερό στη θρησκεία - Παραμύθια - διάφοροι θρύλοι - τραγούδια - συλλογή - έκθεση Λαογραφικού υλικού (το παγούρι, η στάμνα, η μπούκλα κ.ά.).

Φυσικές επιστήμες:
Ο κύκλος του νερού - συστατικά του νερού - Θεραπευτικές ιδιότητες - νερό και ζωή του ανθρώπου - το νερό στις διάφορες τροφές - νερό και κατασκευές - χόρωι υδραγωγείου - κλίση εδάφους - υλικά μεταφοράς νερού - βιολογικός καθαρισμός.

Γλώσσα:
Παραγωγή προφορικού λόγου: (περιγραφές - αφηγήσεις).
Γραπτός λόγος: (Σύνταξη κειμένου - συγγραφή ποιήματος - παραμύθι).

3^η Θεματική Ενότητα
«Τα νερά της περιοχής μας»
(Διαθεματική προσέγγιση)

Μελέτη Περιβάλλοντος:
επισκέψεις περιοχών
συγκέντρωσης επιφανειακών
νερών - οι λίμνες της
περιοχής - υδροβιότοποι -
υδροβία πουλιά - η ζωή μέσα
στη λίμνη - φωτογραφίες.

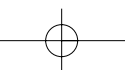
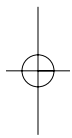
Επικοινωνία:
Συναντήσεις - συζητήσεις -
αντακρινώσεις - δημοσιεύσεις
άρθρων στη σχολική εφημερίδα
- εκπομπή στον τοπικό Ρ/Σ.

**Τα νερά της
περιοχής μας**

Μαθηματικά:
Διατύπωση, επίλυση
προβλημάτων - μετρήσεις
(μήκους - επιφανειών) -
συνλογία, επεξεργασία
δεδομένων - γραφικές
παρουστάσεις.

Οικονομία:
Αξιοποίηση επιφανειακών νερών -
άλλες οικονομικές δραστηριότητες -
τουρισμός - ανάπτυξη επαγγελματιών
- ελεύθερη νερού - τρόποι
εξοικονόμησης νερού - το νερό στο
εμπόριο - υδάτινοι πόροι.

Γλώσσα:
Καλλιέργεια προφορικού και
γραπτού λόγου (διατύπωση
απόψεων και τεκμηρίωσή τους,
σύνταξη ερωτηματολογίου,
εμπλουτισμός λεξιλογίου με
νέες έννοιες - λέξεις.)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ 1ης ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Υπάρχουν νερά στο χωριό μας;
2. Μήπως ξέρετε αν έχουμε ποτάμια;
3. Ποια είναι η ονομασία του;
4. Επισκέπτονταν οι κάτοικοι του χωριού το ποτάμι;
5. Για ποιο λόγο το επισκέπτονταν;
6. Γιατί δεν το επισκέπτονται σήμερα;

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Συνέντευξη από την κυρία Κούγιου Ελπινίκη, κάτοικο του χωριού

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πέστε μας, Κυρία Ελπινίκη, υπάρχουν νερά στο χωριό μας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Βέβαια, υπάρχουν νερά.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μήπως ξέρετε αν έχουμε ποτάμια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Υπάρχουν και ποτάμια και ένα είναι αυτό που κυλάει στη μέση του χωριού.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς λέγεται το ποτάμι αυτό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Το ποτάμι έχει δύο ονόματα, Λεχοβίτης και Ασπρογείτης.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Γιατί έχει δύο ονόματα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Γιατί είναι δύο ποτάμια που ενώνονται λίγο πιο πάνω από το χωριό και το ένα έρχεται από το Λέχοβο και το άλλο από τα Ασπρόγεια.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Επισκέπτονται οι κάτοικοι του χωριού το ποτάμι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Τώρα πια όχι, παλιότερα όμως το επισκέπτονταν κάθε μέρα.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Για ποιο λόγο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Παλιά που δεν είχαμε νερό στα σπίτια, πηγαίναμε οι γυναίκες και πλέναμε στο ποτάμι τα ρούχα μας, ακόμα και τα πιάτα που τρώγαμε.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ήταν δύσκολο αυτό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Βέβαια ήταν πολύ δύσκολο, γιατί παίρναμε το καζάνι, τη σκάφη, τα ξύλα. τα ρούχα και πηγαίναμε στο ποτάμι. Ανάβαμε φωτιά να ζεστάνουμε το νερό και τρίβαμε με τα χέρια να καθαρίσουν τα ρούχα.. Το Χειμώνα που τα νερά ήταν παγωμένα, ήταν ακόμα πιο δύσκολα. Τώρα με τα πλυντήρια, για τις νέες γυναίκες, όλα είναι πιο εύκολα.*

ΜΑΘΗΤΡΙΑ: Ευχαριστώ πολύ Κυρία Ελπινίκη για τις, πληροφορίες που μας έδωσες.

Συνέντευξη από τον κύριο Πετσόπουλο Ηλία, κάτοικο του χωριού

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μήπως ξέρετε να μας πείτε σε τι χρησίμευε το νερό του ποταμού στους κατοίκους του χωριού μας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού είναι γεωργοί και κτηνοτρόφοι και χωρίς νερό δεν μπορούν ούτε τα ζώα να ζήσουν, αλλά ούτε και τα χωράφια να καλλιεργήσουν οι γεωργοί.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πίνουν νερό τα ζώα από το ποτάμι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Τώρα όχι γιατί το νερό είναι βρώμικο. Έτσι αναγκάζονται οι κάτοικοι να τα ποτίζουν με το νερό της βρύσης και να ξοδεύουν το πόσιμο νερό. Παλιά όμως όλα τα ζώα του χωριού τα μάζευε ένας τσομπάνος και τα έβασκε όλη την ημέρα. Το βράδυ πριν να επιστρέψουν στα σπίτια τους, περνούσαν από το ποτάμι και έπιναν νερό.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Οι γεωργοί πώς ποτίζουν τα χωράφια τους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Οι γεωργοί τώρα με τα τρακτέρ τραβάνε το νερό με τις αντλίες και με σωλήνες το πηγαίνουν μέχρι τα χωράφια τους και τα ποτίζουν.*

ΕΡΩΤΗΣΗ: Παλιά πώς πότιζαν;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Παλιά όλη αυτήν τη δουλειά την έκαναν με τα χέρια. Έσκαβαν με την τσάπα αυλάκια, έφραζαν το νερό στο ποτάμι και το οδηγούσαν στα χωράφια τους για να ποτίσουν τις πατάτες, τα καλαμπόκια, τους κήπους ή οτιδήποτε άλλο είχαν φντέψει.*

ΜΑΘΗΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ Κύριε Ηλία για όσα χρήσιμα πράγματα μας είπατε.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

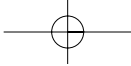
✓ Τα παιδιά παρεμβαίνουν και στέλνουν τα μηνύματά τους με πινακίδες.

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

**ΜΗΝ ΠΕΤΑΤΕ
ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΣΤΟ
ΠΟΤΑΜΙ**

**ΜΗΝ ΜΟΛΥΝΕΤΕ
ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**

**ΑΓΑΠΑΤΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΕ
ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ**

✓ Η ευαισθητοποίησή τους συνεχίζεται και προσπαθούν να βοηθήσουν στη λύση του προβλήματος με ανακοινώσεις.

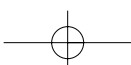
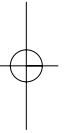
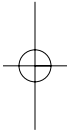
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Εμείς οι μαθητές της Γ΄ και Δ΄ Τάξης του Δημοτικού Σχολείου Σκλήθρου, θέλουμε να σας πληροφορήσουμε ότι:

Πρέπει να ρίχνετε τα σκουπίδια στους κάδους απορριμμάτων και ΟΧΙ στο ποτάμι.

Γιατί μολύνεται το νερό και κινδυνεύουν όχι μόνο τα ψάρια και τα ζώα του χωριού που πίνουν, αλλά και η δική μας ΥΓΕΙΑ.

Γ΄ και Δ΄ τάξη
Δημοτικού Σχολείου Σκλήθρου

Φτιάχνουν και το παραμύθι τους για να διδάξουν εμάς τους μεγαλύτερους

ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε στο ποτάμι του Σκλήθρου μια πανέμορφη νεράιδα, που την έλεγαν Νερούλιτα. Αυτή ήταν η βασίλισσα των νερών και εξουσίαζε ό,τι έχει σχέση με νερό.

Μια μέρα λοιπόν εκεί που καθόταν ωραία και καλά στο θρόνο της, άρχισε να πονάει όλο της το σώμα. Για να μάθει τι συμβαίνει έστειλε τον αγγελιοφόρο της να δει.

Όταν γύρισε πίσω ο αγγελιοφόρος, της έφερε πολλά άσχημα νέα.

- Μεγαλειότατη σας φέρνω δυσάρεστα νέα, το βασίλειο σας έχει μεταμορφωθεί σε έναν απέραντο σκουπιδότοπο. Όλοι οι υπόνομοι του χωριού χύνονται στο ποτάμι.

- Α! Έτσι εξηγείται ο πονοκέφαλος μου είπε η Νερούλιτα.

- Μα δεν είναι μόνο αυτό.

- Τι υπάρχουν και άλλα; ρώτησε η Νερούλιτα.

- Υπάρχουν ακόμα χειρότερα, είπε ο αγγελιοφόρος οι κάτοικοι του Σκλήθρου πετούν τα σκουπίδια τους στο ποτάμι, ακόμα και νεκρά ζώα είδα μέσα, έτσι μολύνεται το νερό και δεν μπορούν να ζήσουν τα αγαπημένα μας ψαράκια!

Μόλις το άκουσε αυτό η Νερούλιτα στενοχωρήθηκε τόσο πολύ που έκλεισε τα μάτια της και πέθανε.

Όταν το έμαθαν αυτό οι κάτοικοι του χωριού και κυρίως τα παιδιά στενοχωρήθηκαν και έκλαψαν πολύ, γιατί αυτοί έγιναν η αιτία να πεθάνει η καλή τους νεράιδα.

Έτσι την άλλη μέρα τα παιδιά του σχολείου αποφάσισαν να πάνε να καθαρίσουν το ποτάμι. Μόλις τους είδαν οι μεγάλοι έτρεξαν να βοηθήσουν και αυτοί. Όταν τους είδε ο αγγελιοφόρος χάρηκε τόσο πολύ και η ελπίδα άρχισε πάλι να φωλιάζει στην καρδιά του. Αυτά τα παιδιά θα κατάφεραν ένα θαύμα.

Έτσι λοιπόν αφού καθάρισε το ποτάμι και ξεβρώμισε το νερό αναστήθηκε η Νερούλιτα και από τότε έζησαν όλοι μαζί χαρούμενοι και υποσχέθηκαν να μην ξαναπετάξουν ποτέ πια σκουπίδια στο ποτάμι. Και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Τα παιδιά παρατηρούν προβληματίζονται και σκέφτονται. Τι άραγε;

Και να η ομορφιά της φύσης με τα γάργαρα νερά να κυλούν στο ρυθμό τους.

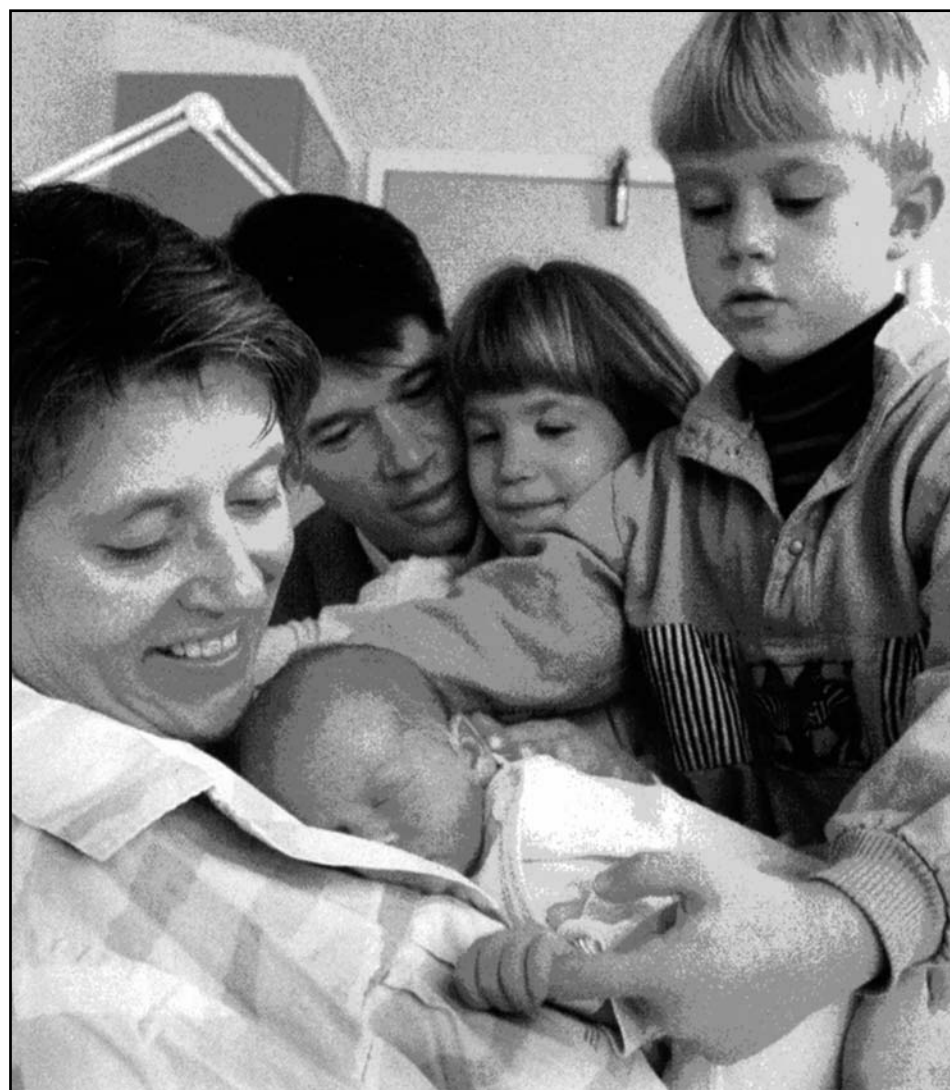

Οι ακτίνες του ήλιου παιχνιδίζουν στα γαλανά νερά τέρποντας την ψυχή του ανθρώπου.

ΘΕΜΑ: «Ένα μωράκι γεννήθηκε»
2/ΘΕΣΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΙΛΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

Εκπαιδευτικοί υλοποίησης: *Χαρούλα Γαλάνη, Παλάσσα Θεοδοσίδου*

- Αριθμός παιδιών: 37 (δύο τμήματα)
- Διάρκεια προγράμματος: 4 μήνες.
- Χώροι υλοποίησης: Νηπιαγωγείο, σπίτι του μωρού, μαιευτική κλινική.
- Επισκέψεις / προσκλήσεις προσώπων (ειδικών): Μαία, έγκυος μητέρα.

Σχέδιο εργασίας: «Ένα μωράκι γεννήθηκε»

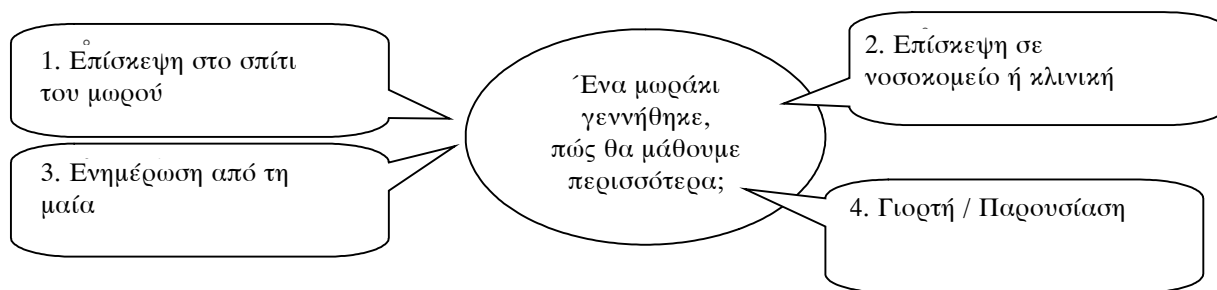
Αφορμή που ενεργοποίησε το θέμα

Η αφορμή δόθηκε στις 11/10/2002, όταν ένα κοριτσάκι στην πρωινή συζήτηση ανακοίνωσε ότι την προηγούμενη μέρα η μαμά του γέννησε ένα μωρό. Το νεογέννητο ήταν το τέταρτο παιδί της οικογένειας. Σκεφθήκαμε να ενεργοποιήσουμε το ενδιαφέρον των παιδιών με ανοιχτές ερωτήσεις ώστε να προκληθεί κατάσταση προβληματισμού.

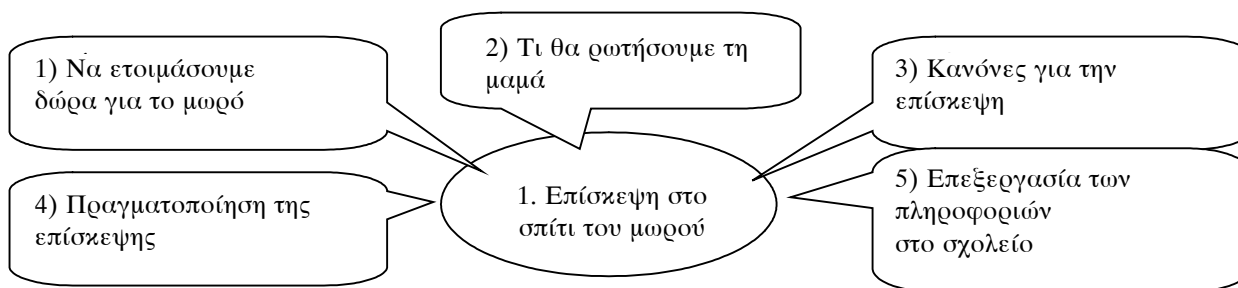
Πως εκμεταλλευτήκαμε την περίπτωση

- Συζήτηση, Προβληματισμός, (Χρήση ανοιχτών ερωτήσεων, καταγραφή των ιδεών των παιδιών).

Α' αραχνόγραμμα

Β' αραχνόγραμμα

Προετοιμασία της τάξης πριν την επίσκεψη στο σπίτι!

- Συνεννοηθήκαμε με την μαμά του παιδιού.
- Ετοιμάσαμε τα δώρα για το μωρό. (χειροποίητα παιχνίδια, κάρτες με ευχές, άλμπουμ με ζωγραφιές).
- Τα παιδιά χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες το κάθε τμήμα και η κάθε ομάδα α-

νέλαβε να φτιάξει το δώρο της.

- Φτιάξαμε κανονιστικό πλαίσιο για το πώς θα πάμε και πως θα συμπεριφερθούμε στο σπίτι του μωρού.
- Γράψαμε τις ερωτήσεις που θα κάνουμε στη μαμά του μωρού.
- Ετοιμάσαμε τα μέσα που μας ήταν απαραίτητα (δημοσιογραφικό κασετόφωνο, φωτογραφική μηχανή-κάμερα, πρώτες βοήθειες).

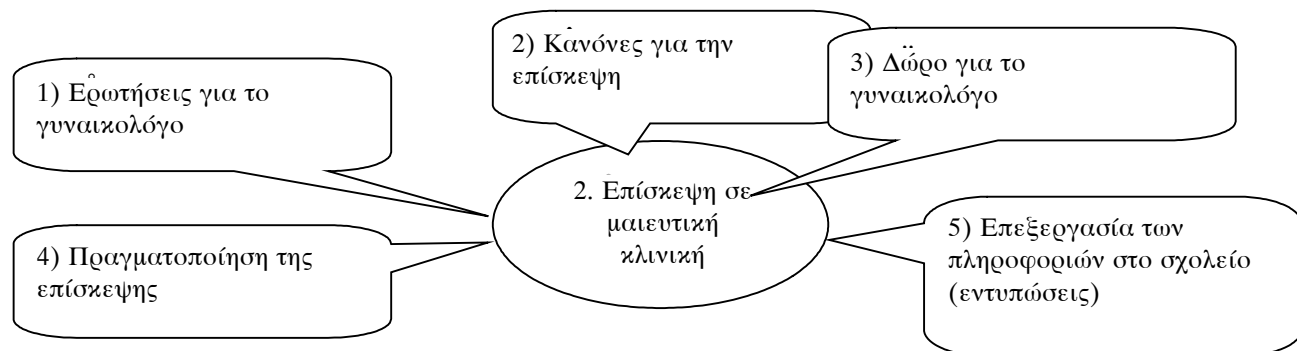
Τι κάναμε κατά τη διάρκεια της επίσκεψης!

Η επίσκεψη κράτησε περίπου 1½ ώρα. Μας υποδέχτηκαν η μαμά, η γιαγιά και το μωρό. Τα παιδιά πρόσφεραν τα δώρα στο μωρό, έκαναν ερωτήσεις στη μαμά, φωτογραφήθηκαν, άκουσαν ένα γαλλικό νανούρισμα από τη μαμά του μωρού (ήταν Γαλλίδα) και ένα νανούρισμα από την Αλεξάνδρα (νήπιο). Στη συνέχεια η μαμά θήλασε το μωρό και αυτό κοιμήθηκε στην αγκαλιά της. Μας κέρασε και σε λίγο επιστρέψαμε στο σχολείο.

Τι είπαμε και τι κάναμε στο σχολείο μετά την επίσκεψη στο σπίτι του μωρού

Συζητήσαμε και είπαμε τις εντυπώσεις μας. Τα κορίτσια νανούρισαν τις κούκλες. Τα παιδιά αποφάσισαν να γράψουν ανακοίνωση στους γονείς για να μάθουμε περισσότερα νανουρίσματα και ταχταρίσματα /παιχνιδίσματα. Ύστερα από συζήτηση και διάφορες προτάσεις των παιδιών, όπως π.χ. να τα βάλουμε σε κουτί ή σε άλμπουμ, καταλήξαμε στην απόφαση να φτιάξουμε ένα βιβλίο με τα δικά τους (αυτά που έφεραν) νανουρίσματα και ταχταρίσματα. Μετά αποφασίσαμε και για τη μορφή που θα έχει το βιβλίο.

Γ' αραχνόγραμμα

Πώς επισκεφθήκαμε το μαιευτήριο

Τι προετοιμασία κάναμε

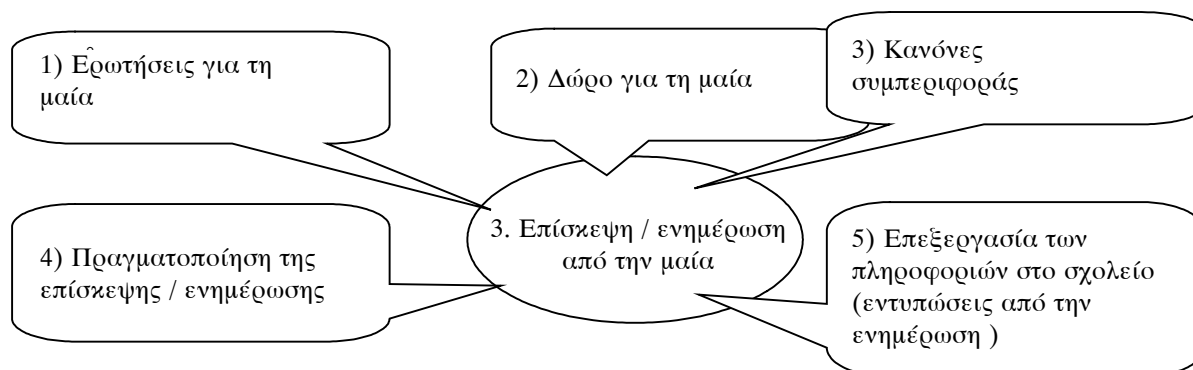
Η επίσκεψη στην κλινική

Ενδεικτικές ερωτήσεις που έκαναν τα παιδιά στο γιατρό

Μετά την επίσκεψη στην κλινική

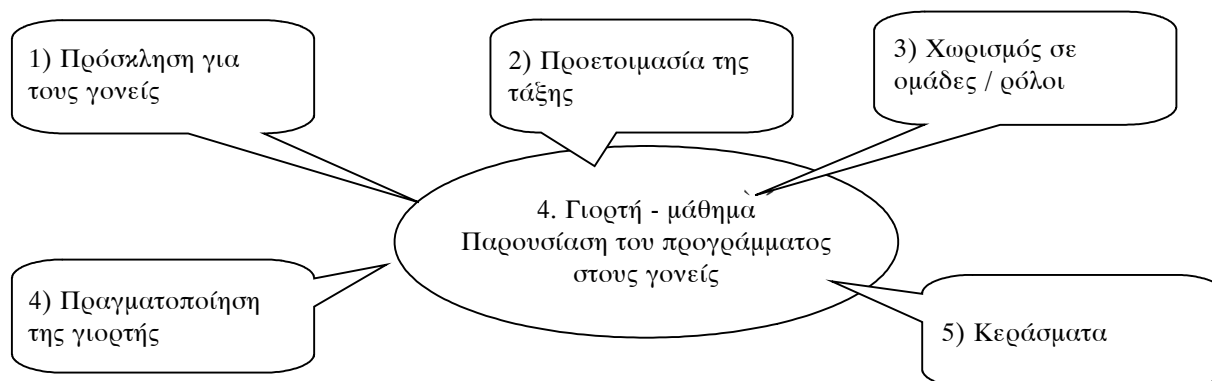
Όταν επιστρέψαμε στο σχολείο τα παιδιά έδειξαν έντονη επιθυμία να περιγράψουν τις εντυπώσεις τους. Ο χώρος, ο υπέρηχος, ο καρδιοτοκογράφος, η ζυγαριά, κ.α. ήταν για αυτά συναρπαστικές εμπειρίες. Αυτό που τα εντυπωσίασε περισσότερο ήταν η καλά προσαρμοσμένη παρουσίαση από το γιατρό αλλά και το έμβρυο που είδαν να κινείται μέσα στην κοιλιά της εγκύου μητέρας. Τα παιδιά ζωγράφισαν αυτά που τους έκαναν περισσότερη εντύπωση. Μετά εκθέσαμε τις ζωγραφιές.

Δ' αραχνόγραμμα

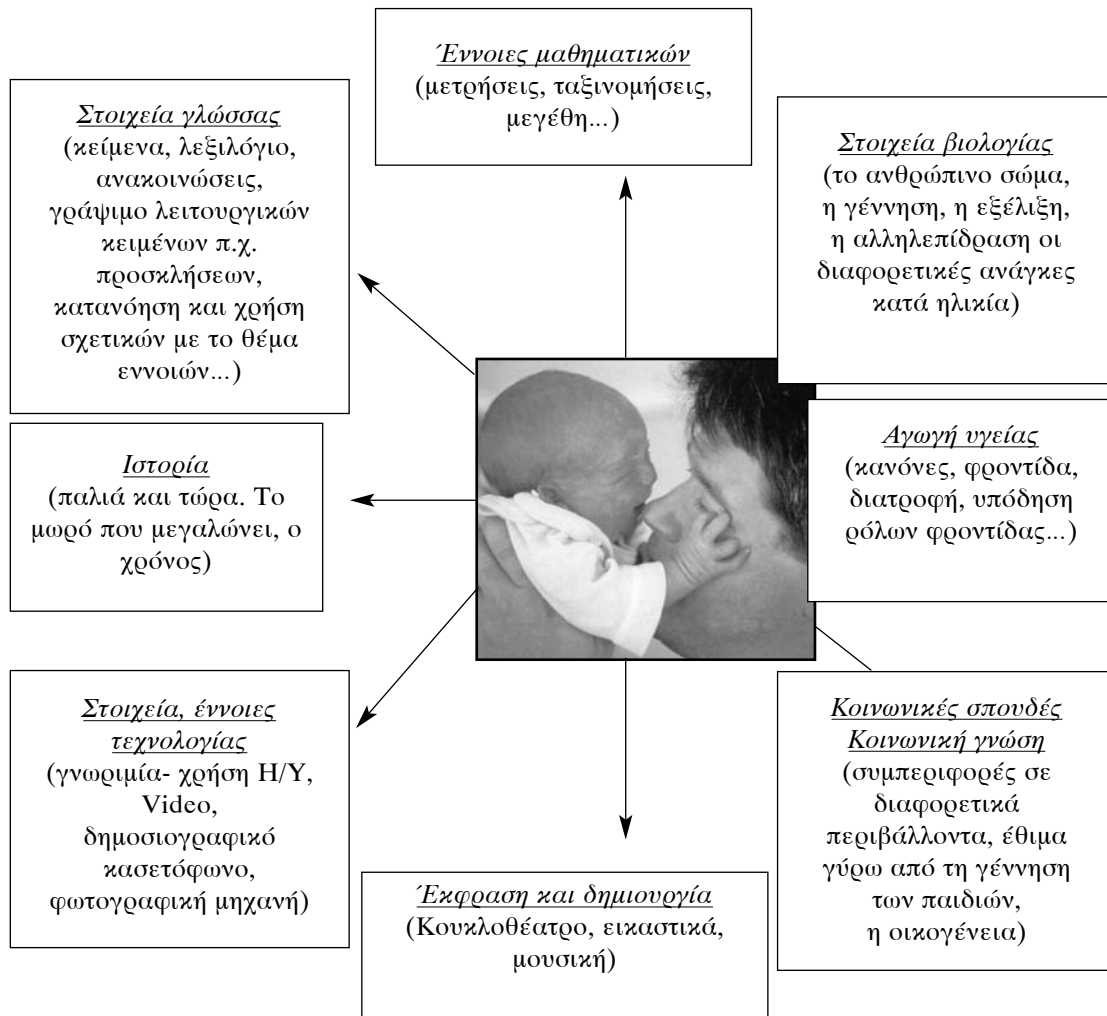
Η μαία στο νηπιαγωγείο
Ερωτήσεις που έκαναν τα παιδιά στη μαία
Μετά την επίσκεψη της μαίας
Γιορτή - παρουσίαση προγράμματος

Ε' αραχνόγραμμα

A. Τι κάναμε πριν από τη γιορτή
B. Παρουσίαση της γιορτής
Ε: -Τι σας άρεσε, τι σας εντυπωσίασε απ' όλο το πρόγραμμα;

Διεπιστημονική προσέγγιση

Συμπεράσματα - Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση στηρίχτηκε πάνω στους γενικούς στόχους του προγράμματος που τέθηκαν από την πλευρά των εκπαιδευτικών αλλά κυρίως στους ειδικούς που αναδύθηκαν μέσα από τις ιδέες των παιδιών (όπως: τι ήθελαν να μάθουν, με ποιους τρόπους μπορούσαν να μάθουν κάτι, ποιους ανθρώπους έπρεπε να ρωτήσουν, ποιους χώρους έπρεπε να επισκεφθούν...).

Αξιοποιήθηκε το πρόγραμμα για να καλλιεργηθούν δεξιότητες συνεργασίας και να αναπτυχθούν σχέσεις (Ομάδες).

1. Από την επίσκεψή στη μαιευτική κλινική.

2. Τα παιδιά παρακολουθούν υπερηχογράφημα εμβρύου (έγκυος, μητέρα παιδιού).

3. Από την επίσκεψη στο σπίτι του μωρού.

ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ

3^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕΡΒΙΩΝ

(ΛΑΒΑΣ)

ΘΕΜΑ: «Το ψωμί στη ζωή μας. Τρόπος παρασκευής»
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕΡΒΙΩΝ
Εκπαιδευτικοί υλοποίησης: Παλάντζα Ιωάννα, Μπανάτας Γεώργιος
Σχολικός Σύμβουλος: Ζάρας Θεόδωρος
Τάξεις Α΄ - Β΄

Αριθμός μαθητών: 15 (Α5 + Β10)

Διάρκεια προγράμματος: 15 Οκτωβρίου - 30 Νοεμβρίου 2003

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε το Σχολικό Σύμβουλο κ. Ζάρα Θεόδωρο για την υποστήριξη και συμπαράσταση που μας πρόσφερε, το φούρναρη του χωριού και τους κατοίκους του χωριού για τις πληροφορίες που μας έδωσαν και τη βοήθειά τους και ιδιαίτερα τους μικρούς μαθητές μας.

Οι δάσκαλοι των τάξεων
Παλάντζα Ιωάννα & Μπανάτας Γεώργιος

Στάδια του προγράμματος

1η Φάση:

Επιλογή θέματος

Το ερέθισμα για την επιλογή του θέματος δόθηκε από το φούρνο του χωριού που βρίσκεται δίπλα στο σχολείο και τα παιδιά καθημερινά αγοράζουν διάφορα είδη αρτοσκευασμάτων.

Στόχοι

Παιδαγωγικοί και κοινωνικοί ήτοι αναλυτικότερα:

- Να εκτιμήσουν την αξία και τη χρησιμότητα του ψωμιού στη σημερινή εποχή, αλλά και σε παλιότερη.
- Να αντλήσουν πληροφορίες σχετικές με την παρασκευή του ψωμιού και άλλων ειδών αρτοσκευασμάτων.
- Να μάθουν οι μαθητές τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται.
- Να γνωρίσουν και να συγκρίνουν τον παραδοσιακό τρόπο παρασκευής και το σημερινό.

2η Φάση:

Μεθοδολογία

Κατά την ανάπτυξη του σχεδίου εργασίας έμφαση δόθηκε στην προσωπική και συλλογική εργασία των μαθητών με επισκέψεις σε πεδία μελέτης (μύλο-παραδοσιακό και σύγχρονο φούρνο) με συγκέντρωση στοιχείων: ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, βιβλία, περιοδικά, εγκυκλοπαίδειες, Η/Υ, ζωγραφιές, συλλογή συνταγών και φωτογραφικού υλικού.

Ομάδες εργασίας

Τα παιδιά εργάζονταν σε δύο μεικτές ομάδες, συγκρίνοντας τις πληροφορίες που συγκέντρωναν.

3η Φάση:

Δραστηριότητες

A. Πριν από την επίσκεψη

Προβολή σλάιτς καλλιεργειών - μύλων - φούρνων παραδοσιακών και σύγχρονων, σύνταξη ερωτηματολογίου, συλλογή πληροφοριών.

Με τη συζήτηση που γινόταν συχνά, μάθαμε ότι το ψωμί είναι το βασικό προϊόν της καθημερινής μας διατροφής. Ότι πρώτη ύλη είναι το αλεύρι που προέρχεται από το σιτάρι με την κατάλληλη επεξεργασία του στον μύλο.

Μιλήσαμε για τις καλλιέργειες των δημητριακών, διαβάσαμε για τη θεά της γεωργίας τη Δήμητρα και το «μύθο της Δήμητρας και της Περσεφόνης».

Συζητήσαμε για διάφορα είδη ψωμιού και άλλων αρτοσκευασμάτων και συγκεντρώσαμε διάφορες συνταγές.

Β. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στα πεδία μελέτης:

1. Σε παραδοσιακό φούρνο

Επίσκεψη σε παραδοσιακό φούρνο (συνέντευξη και συζήτηση με τον ιδιοκτήτη). Τα παιδιά έμαθαν τον τρόπο ζύμωσης του ψωμιού, τα υλικά που χρειάζονται, τα σκεύη που χρησιμοποιούνται και είδαν τη διαδικασία ανάμματος του φούρνου και ψησίματος του ψωμιού.

Εικόνες από τις επισκέψεις των παιδιών σε παραδοσιακούς φούρνους

2. Σε σύγχρονο φούρνο

Στο φούρναρη του χωριού (παρακολούθηση παρασκευής ψωμιού, συνέντευξη και συζήτηση, καταγραφή).

Τα παιδιά είδαν τα σύγχρονα μηχανήματα παρασκευής και ψησίματος του ψωμιού.

Είδαν τον τρόπο κοσκινίσματος του αλευριού, ζύμωσης του ψωμιού, του τεμαχισμού του ζυμαριού σε ομοιόμορφα κομμάτια, το θάλαμο όπου μπαίνουν τα ψωμιά για να φουσκώσουν και το φούρνο που ψήνονται.

Ακόμα είδαν πολλά είδη αρτοσκευασμάτων (κουλούρια, τυρόπιτες, σπανακόπιτες, κασερόπιτες, ζαμπονόπιτες, κρουασάν, πίτσες κ.ά.).

Τα παιδιά μπροστά στο φούρνο μαθαίνουν για τη διαδικασία ψησίματος του ψωμιού

Μηχανήματα παρασκευής ψωμιού

4η Φάση:

Μετά τις επισκέψεις

Επεξεργασία στοιχείων μελέτης (ερωτηματολογίων, απομαγνητοφώνηση), καταγραφή εντυπώσεων, σύνοψη project, συγκέντρωση φωτογραφικού και άλλου υλικού (μύθων, λαϊκών εκφράσεων, παραδόσεων).

Παρασκευή αρτοσκευασμάτων από τους μαθητές.

5η Φάση:

Σύνοψη της εργασίας

1. Συμπεράσματα

Εκτιμούμε ότι οι στόχοι που είχαμε θέσει από την αρχή σε πολύ μεγάλο βαθμό πραγματοποιήθηκαν και οι μαθητές αποκόμισαν και έμαθαν πάρα πολλά σε ότι έχει σχέση με το ψωμί στη ζωή μας.

2. Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται σε όλες τις φάσεις υλοποίησης των δραστηριοτήτων του σχεδίου εργασίας.

- Συνεργάζονται μαθητές διαφορετικών τάξεων ως ομάδα.
- Δραστηριοποιούνται και παίρνουν πρωτοβουλίες.
- Ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες.
- Αναπτύσσουν φαντασία και δημιουργικότητα.
- Εξοικειώνονται με τη διαδικασία συλλογής και αξιολόγησης πληροφοριών, συγκέντρωσης υλικού, και με τις μεθόδους της έρευνας.
- Εκτιμούν τη σπουδαιότητα που έχει το ψωμί στη ζωή μας, καθώς και τη λειτουργικότητα των σκευών ή μηχανημάτων που χρειάζονται για την παρασκευή του.

Παρουσίαση

Παρουσίαση ολόκληρης της εργασίας από τους μαθητές στην τάξη.

Έκθεση των έργων των μαθητών.

Σύνδεση με άλλα μαθήματα

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ

Εξέλιξη του προφορικού και γραπτού λόγου (παροιμίες, μύθοι, λαϊκές εκφράσεις)

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Πρόσφορο (Λειτουργιά) - Αντίδωρο - Θεία Κοινωνία

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

Καλλιέργειες-Δημητριακά

ΙΣΤΟΡΙΑ

Η θεά Δήμητρα-Μύθος Περσεφόνης

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Η καθημερινή συναλλαγή των μαθητών με χρήματα για την αγορά αρτοσκευασμάτων

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ζωγραφική-παρασκευή αρτοσκευασμάτων

ΘΕΜΑ: «Τα χρήματα»**7ο 2/ ΘΕΣΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ**

Εκπαιδευτικοί υλοποίησης: Αντωνίου Όλγα, Καρδογιάννη Δέσποινα

Σχολική Σύμβουλος: Κ. Φανούλη

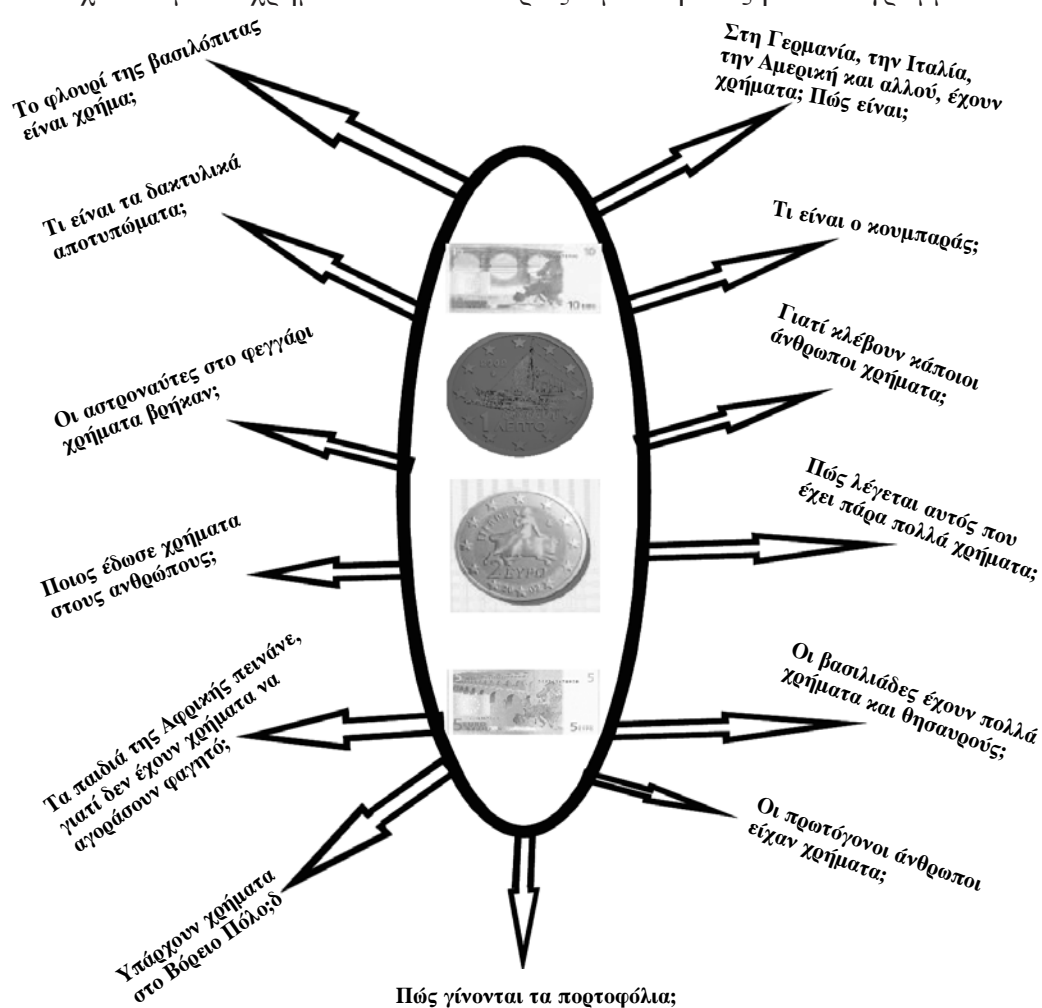
1η Φάση:**Προβληματισμός**

Με αφορμή το δολάριο Αυστραλίας που έφερε κάποιο πρωί ένα κοριτσάκι στο Νηπιαγωγείο, προέκυψε το μεγάλο ενδιαφέρον των παιδιών να θέλουν να μάθουν για τα χρήματα.

Στην πορεία της συζήτησης μετά από δύο μέρες περίπου, ένα παιδί του άλλου τμήματος ανακοίνωσε ότι άνοιξαν το λογιστικό γραφείο του πατέρα του.

2η Φάση:**Σχεδιασμός**

Καταγράφονται όλες οι ερωτήσεις και απορίες των παιδιών για το τι θέλουν να μάθουν σχετικά με τα χρήματα. Έτσι καταρτίζουμε στην τάξη το ιστόγραμμα:

Στη συνέχεια ακολουθεί συνάντηση με τους γονείς για ενημέρωση.

Επόμενο βήμα είναι η δημιουργία της γωνιάς. Στο Νηπιαγωγείο μας λειτουργούν δύο τμήματα. Έτσι το κάθε τμήμα δημιούργησε τη δική του γωνιά.

Προτεινόμενες ονομασίες για τη γωνιά είναι: « η γωνιά του φωτός», «η γωνιά του λεφτού», «ο θησαυρός», «η κιβωτός», «το διαμάντι». Τελικά επικρατεί «η κιβωτός του θησαυρού» και η «λεφτομανία».

Φωτογραφίες από την έκθεση των έργων των μαθητών

Ακολουθεί ο χωρισμός των παιδιών σε ομάδες. Τα παιδιά επιλέγουν ως χαρακτηριστικό της ομάδας τους το χρώμα.

Έρχονται διάφορα υλικά {νομίσματα παλιά, Ευρώ, χαρτονομίσματα διαφόρων χωρών, υδρόγειος σφαίρα, πορτοφόλια, κουμπάρδες, πιστωτικές κάρτες, βιβλιάρια τραπεζών, κοσμήματα, βιβλία, χάρτες Ελλάδας Ευρώπης, κόσμος, λογαριασμοί, αποδείξεις, εφημερίδες} και ταξινομούνται στις γωνιές.

3η Φάση:

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Βασικά μας ενδιέφερε οι δραστηριότητες που θα γίνουν να ανταποκρίνονται στις αρχικές ερωτήσεις των παιδιών. Στην πορεία προέκυψαν κι άλλες απορίες και ερωτήσεις κι έτσι οργανώνονταν συνέχεια δραστηριότητες αναδυόμενες, ανταποκρινόμενες στα ενδιαφέροντα των παιδιών.

Οι δραστηριότητες που εκτίθενται είναι ενδεικτικές:

- Οι κουμπάρδες που είχαν έρθει στη γωνιά «κιβωτός του θησαυρού», μας έδωσαν την αφορμή να συζητήσουμε για την αποταμίευση. Γιατί μαζεύουν οι άνθρωποι χρήματα και τι κάνουν με αυτά;
- Ακούστηκαν οι απόψεις των παιδιών και μετά από συζήτηση μεταξύ τους γίνεται αποταμίευση μέσα στην τάξη. Για το σκοπό αυτό επιλέξαν από τη συλλογή ένα πρωτότυπο κουμπάρά όπως τον χαρακτήρισαν (χάρτινο σπιτάκι χιονισμένο).

- Στη συνέχεια με υλικά που επιλέγουν τα παιδιά κατασκευάζουν το δικό τους κουμπαρά.
- Κάποια μέρα παραμονή Χριστουγέννων, έρχεται στη γωνιά το παραμύθι των αδελφών GRIMM «Τα χρυσά πεφταστέρια». Στο συγκεκριμένο παραμύθι γίνεται ακρόαση, προφορικός λόγος, ανάγνωση {ερμηνεία εικόνων}, γραφή, έκφραση (ζωγραφική), δραματοποίηση. Δημιουργία ευχών τις οποίες και γράφουν.

Με αφορμή το παραμύθι συζητάμε τα έθιμα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Τα παιδιά προτείνουν να πούμε τα κάλαντα στη γειτονιά, στον διευθυντή του Σχολείου και στον υπεύθυνο του κυλικείου.

- Ο κουμπαράς γέμισε χρήματα και τίθεται ο προβληματισμός για το ποιος θα φυλάξει τα χρήματα. Τα παιδιά προτείνουν να τα πάμε στην τράπεζα. Προγραμματίζουμε επίσκεψη στην τράπεζα όπου γίνεται κατάθεση των χρημάτων και συγχρόνως ανάληψη ενός μικρού ποσού για αγορά υλικών χειροτεχνίας.

- Με αφορμή τα έθιμα της Πρωτοχρονιάς και το φλουρί της βασιλόπιτας φτιάχνουμε βασιλοπιτάκια, σε ένα υπάρχει και φλουρί. Γράφουν τα παιδιά λίστες με τα υλικά της συνταγής.

- Με αφορμή τα νομίσματα των χωρών της Ευρώπης και τον χάρτη που ήρθε στη γωνιά μικροί εξερευνητές επιλέγουν χώρες της Ευρώπης και κάνουν αντιστοίχιση της χώρας με το νόμισμα που είχε πριν το Ευρώ και τώρα.

- Ακολουθεί παιχνίδι: Τόμπολα με ενσφηνώματα «Η Ευρώπη και τα Ευρώ».

Το θέμα που επεξεργαζόμαστε ήδη γίνεται γνωστό στο ευρύτερο περιβάλλον του Δημοτικού Σχολείου με το οποίο συνεργαζόμαστε και τα παιδιά αποφασίζουν να παίρνουμε γνώμες από τα μεγαλύτερα παιδιά, αλλά πώς;

- Αποφασίζουμε να γράψουμε το παρακάτω ποίημα:

Βοηθήστε μας να βρούμε
παροιμίες που ζητούμε:
**γνωμικά και ιστορίες
για τα χρήματα, τις λίρες
τα Ευρώ και τις αξίες
όποιος έχει κάτι τι
ας το ρίξει στο κουτί.**

- Τοποθετούμε το ποίημα έξω από την πόρτα και κάτω ένα κουτί. Κάθε μέρα βρίσκουμε διάφορα μέσα στο κουτί (κέρματα, παροιμίες, CD, φωτογραφίες αποδείξεις, ταυτότητες)

Δραστηριότητες που έγιναν με αφορμή τα αντικείμενα που περιείχε το κουτί:

- Από το CD του Μιχάλη Βιολάρη επιλέξαμε το τραγούδι «τα ριάλια» Το τραγουδήσαμε και το χορέψαμε με τα χρωματιστά ντέφια που φτιάξαμε.

- Μάθαμε παροιμίες, τις ζωγραφίσαμε, τις δραματοποιήσαμε.

- Με αφορμή μια φωτογραφία του πίνακα ζωγραφικής του Quentin Matsys με τον αργυροχρυσόχο, οργανώσαμε επίσκεψη στο κατάστημα αργυροχρυσοχόϊας της κυρίας Παπουλίδου στην Καστοριά.

Άλλες δραστηριότητες σχετικές με τον πίνακα

- Παρατηρήσαμε τον πίνακα
- Δραματοποιήσαμε
- Γίναμε ζωγράφοι
- Οργανώσαμε έκθεση ζωγραφικής και καλέσαμε τους γονείς για να θαυμάσουν τα έργα των μεγάλων ζωγράφων του Νηπιαγωγείου μας.

